

Miljöskyddskrav för cisterner

För vem gäller kraven?

De krav och råd som beskrivs i detta informationsblad gäller för den som förvarar brandfarliga vätskor eller spillolja i cisterner (även tillfälliga uppställningar av exempelvis ADR-cisterner) som rymmer mer än 1 m³ vätska samt de rörledningar och slangledningar som är anslutna till sådana cisterner. Nedanstående gäller även för hantering av mer än 250 liter brandfarliga vätskor eller spillolja inom vattenskyddsområde.

Utöver miljöskyddskraven kan det finnas andra krav. Till exempel kan det finnas tillståndskrav för brandskyddet (se MSBFS 2013:3). Det är Umeåregionens brandförsvaret som du ska kontakta i de frågorna. Bygglov kan informera om det krävs bygglov eller bygganmälan för din cistern.

**Umeåregionens
brandförsvaret**
090-16 22 00

Bygglov
090-16 13 61

Vad ska du göra?

Informera innan cisternen installeras

Du ska informera Miljö- och hälsoskydd skriftligen senast fyra veckor innan du påbörjar installationen av en cistern. Använd den blankett som finns på Umeå kommuns webbplats. Du ska informera Miljö- och hälsoskydd oavsett om cisternen är ny eller gammal när den anskaffas. Det gäller även när en cistern byts ut mot en annan.

I vattenskyddsområden gäller motsvarande informationskrav för all brandfarlig vätska om hanteringen överstiger 250 liter. Kravet gäller då även andra behållare än cisterner. Observera att det i en föreskrift för ett vattenskyddsområde kan finnas särskilda regleringar såsom förbud eller ytterligare krav.

Låta kontrollera cisternen

Du ska låta göra både en installationskontroll i samband med att cisternen installeras och återkommande kontroller därefter. Om cisternen repareras måste den kontrolleras innan den tas i bruk. Kontroller ska ske av ackrediterade företag som efter kontrollen lämnar en kontrollrapport till dig. På Swedac:s webbplats kan du se vilka företag som är ackrediterade. Kontrollintervallerna för olika cisterner framgår ur Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om cisterner med anslutna rörledningar för brandfarliga vätskor (5 kap 9-10 §§ MSBFS 2018:3).

Skicka en kopia på kontrollrapporten

En kontrollrapport från installationskontrollen, revisionskontrollen eller den återkommande kontrollen ska från och med den 1 juli 2018 skickas in till Miljö- och hälsoskydd. Spara även kontrollrapporterna så att en ny fastighetsägare vid en eventuell försäljning av fastigheten får de aktuella kontrollrapporter som hör till cisternerna.

Anmäla om cisternen tas ur bruk

En cistern som tas ur bruk ska anmälas till Miljö- och hälsoskydd. Använd gärna den blankett som finns på Umeå kommuns webbplats. Cisternen räknas som tagen ur bruk när den är rengjord och påfyllnadsrör, avluftningsledningar och liknande tagits bort. En cistern som inte är rengjord är "i bruk" och ska kontrolleras enligt gällande kontrollintervall.

Anmäla läckage och sanering

Du är skyldig att underrätta Miljö- och hälsoskydd om du upptäcker en förorening som kan medföra skada eller olägenheter för människors hälsa eller miljön. Du måste även i förväg anmäla efterbehandling av förorenad mark till Miljö- och hälsoskydd om spridningsrisken eller risken för exponering av föroreningarna kan öka genom åtgärderna och risken inte bedöms som ringa. I andra fall bör du samråda med Miljö- och hälsoskydd.

Vad händer om kraven inte uppfylls?

Om inte kontrollbesiktning sker i tid kan det medföra förbud att använda cisternen. Miljösanktionsavgift kan bli aktuell om tillsynsmyndigheten inte informeras inför installation.

En cistern som inte kontrollbesiktigats kan ge upphov till läckage, vilket kan medföra ett omfattande och kostsamt saneringsarbete, och i värsta fall skada mark, grundvatten och vattentäkter för lång tid framöver. Den typen av skada ersätts normalt inte av försäkringsbolagen.

Vid tillsynsbesök kontrollerar tillsynsmyndigheten att kraven har följts. Krav på åtgärder kan ställas i samband med tillsyn och dokumentkontroll.

Lämpliga skyddsåtgärder och försiktighetsmått

- All hantering av oljebaserade produkter ska ske på ett från miljösynpunkt säkert sätt.
- Invallning eller liknande krävs normalt i vattenskyddsområde och bör även finnas om behållaren eller cisternen är placerad nära exempelvis vattentäkter eller vattendrag.
- Påkörningsskydd bör finnas om cisternen är placerad där fordon passerar.
- Cisternen bör inte vara placerad i närheten av dagvattenbrunnar eller liknande.
- Någon form av spillskydd bör finnas.
- Spillzonen bör vara tät med t ex betong eller ytbehandlad asfalt.
- Absorptionsmedel bör finnas nära tillhands i händelse av spill.
- Cisterner som tas ur bruk bör i första hand tas bort. Du bör kontrollera att cisternen inte läckt. Om det av något skäl är otänkbart att ta bort den (t ex sättningsrisk för byggnad) kan den sandfyllas efter rengöring, men först måste du kontrollera att cisternen är hel.
- Oljeavfall samt nivåmätare med kvicksilver är farligt avfall och lämnas in till en miljöstation eller en återvinningscentral (hushåll) eller ett godkänt mellanlager (företag).
- Enligt miljöbalkens regler om egenkontroll bör du ha planerat och tänkt igenom vilka åtgärder som ska vidtas vid läckage.
- Du bör löpande kontrollera att cisternen fungerar och att läckage inte sker.

I **Naturvårdsverkets föreskrifter** (NFS 2017:5) finns bestämmelser för cisterner samt skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor, däribland diesel, eldningsolja och spillolja.

Föreskrifterna berör alla cisterninnehavare som lagrar dessa vätskor.

I **miljöbalken** (1998:808) finns allmänna hänsynsregler (kap 2) och krav på egenkontroll (kap 26 § 19) som gäller för alla.

Regler om förorenad mark finns bl a i balkens kap 10 och i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Information om avgift

Miljö- och hälsoskydd tar ut avgift för handläggning och tillsyn utifrån den taxa som Kommunfullmäktige fastställt.